

Szanowni Państwo,

proszę, aby uczniowie klasy 6a przypomnieli sobie, czym jest zdanie pojedyncze, pojedyncze rozwinięte i pojedyncze nierozwinięte, równoważnik zdania, następnie wykonali zadania. Cała lekcja, krok po kroku jest poniżej. Lekturę „Hobbit, czyli tam i z powrotem” dokończymy omawiać po powrocie do szkoły.

Temat: Co już wiemy o wypowiedzeniach?

Czym się różni zdanie od równoważnika zdania?

Równoważnik zdania – nie zawiera orzeczenia (czyli osobowej formy czasownika)
np. Podróż Ani po Europie.

Zdanie – posiada orzeczenie (czyli czasownik w formie osobowej)
np. Ania podróżuje po Europie.

Zdanie pojedyncze – to takie zdanie, które posiada jedno orzeczenie.
np. Ania podróżuje po Europie.

ZDANIE POJEDYNCZE	
NIEROZWINIĘTE	ROZWINIĘTE
(posiada podmiot+ orzeczenie lub samo orzeczenie) np. Ania podróżuje. Podróżuje.	(posiada podmiot + orzeczenie + określenia podmiotu + określenia orzeczenia + określenia określeń) np. Wesoła Ania szybko podróżuje po Europie.

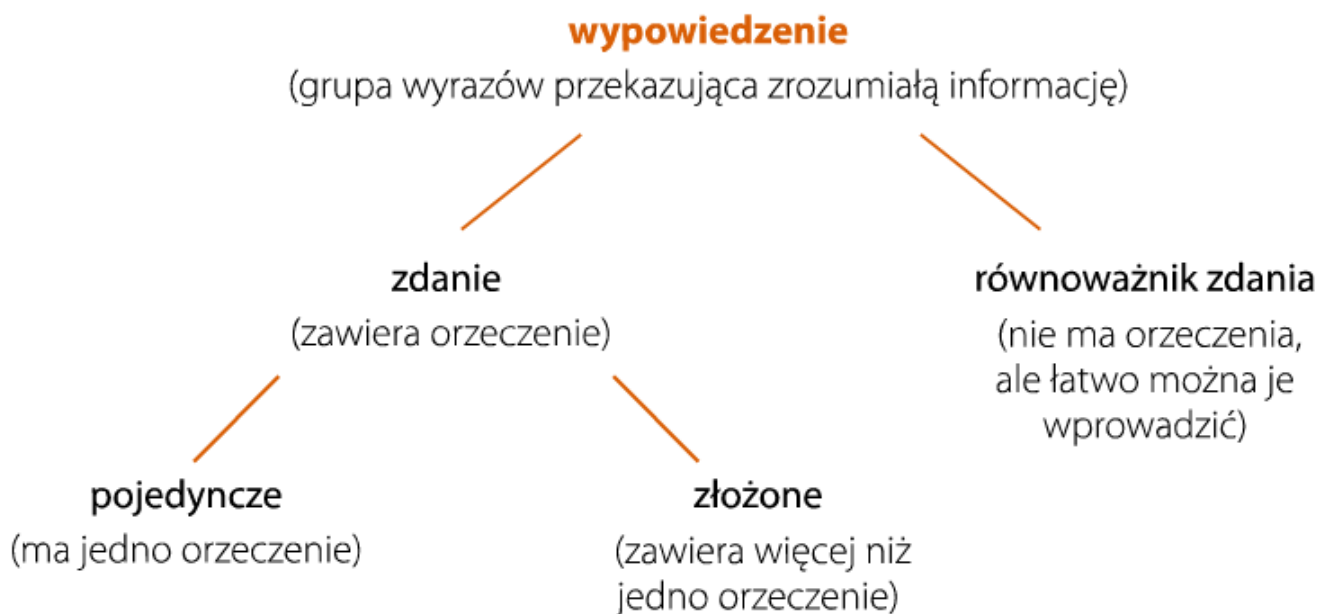
PODMIOT – to wykonawca czynności, to najczęściej rzeczownik (Kto? Co?)

ORZECZENIE – to wykonywana czynność, to czasownik w formie osobowej (Co robi? Co się z nim dzieje?)

Związek główny – to najważniejsze części zdania, tworzą go podmiot i orzeczenie

Proszę zapisać w zeszycie:

WAŻNE! str. 227-228 zdanie pojedyncze, zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie złożone, równoważnik zdania

- Ze względu na występowanie określeń lub ich brak zdania pojedyncze dzielimy na rozwinięte i nierozwinięte.

Zdanie pojedyncze nierozwinięte zawiera tylko orzeczenie lub podmiot i orzeczenie.

Zdanie pojedyncze rozwinięte zawiera orzeczenie i jego określenia albo orzeczenie, podmiot i ich określenia.

Przykłady:

Biegają. Uczniowie biegają. ← zdania nierozwinięte

Uczniowie klasy szóstej szybko biegają po boisku. ← zdanie rozwinięte

} grupa podmiotu
} grupa orzeczenia

- Podmiot i jego określenia tworzą **grupę podmiotu**, a orzeczenie i jego określenia – **grupę orzeczenia**.

ZADANIE do wykonania w zeszycie

Na rozgrzewkę

- Jakiego rodzaju wypowiedzenia zapisano w tabeli? Dobierz do każdego przykładu odpowiednią nazwę.

zdanie pojedyncze nierozwinięte, zdanie złożone, zdanie pojedyncze rozwinięte, równoważnik zdania

Rodzaj wypowiedzenia	Przykład
?	Wyobraźnia wzbogaca nasze życie.
?	Marzę.
?	Dalekie wyprawy.
?	Jeśli potrafisz o czymś marzyć, to potrafisz także tego dokonać.

Zadania do wykonania w zeszycie:

1/227

1. Przekształć podane równoważniki zdań w zdania.

- Nareszcie wiosna.
- Na niebie słońce.
- Jaka piękna pogoda!
- Śpiew ptaków.
- Wszyscy radośni.
- Czy wszyscy na spacerze?

4/228

4. Rozwiń podane wypowiedzenia tak, aby powstały zdania pojedyncze rozwinięte.

- Gollum szuka.
- Hobbit skrada się.
- Smok śpi.
- Krasnoludy wędrują.
- Planuje.
- Rozwiązuje.

2/228

2. Połącz wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone. Zastosuj różne spójniki.

- Wyczarowałabym coś. Różdżka przestała działać.
- Nie mogę jej naprawić. Sklep nie przyjmuje reklamacji.
- Antoni ma taki sam model. Poproszę go o pomoc.
- On zreperuje różdżkę. Pójdziemy razem na spotkanie miłośników fantasy.

Zeszyt ćwiczeń

Zad. 1, 2 str. 49

Zad. 3 str. 50

Zad. 4, 5,6 str. 51

Zad. 7 str. 52